

405

Besluit van 13 juli 1991, houdende wijziging van het Besluit l.b.o./l.a.v.o., en het Eindexamenbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o.-l.b.o. in verband met de invoering van het vak algemene voorbereiding op maatschappij en beroep (Besluit invoering AVMB)

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van de Staatssecretaris van Onderwijs en Wetenschappen, mede namens Onze Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, van 17 januari 1991, nr. 90080192/3639, centrale directie Wetgeving en Juridische Zaken;

Gelet op de artikelen 23 en 29 van de Wet op het voortgezet onderwijs (Stb. 1986, 552);

Gehoord de Onderwijsraad (advies van 3 juli 1990, nr. OR 2B/1682 S);

De Raad van State gehoord (advies van 15 april 1991, nr. W05.91.0033);

Gezien het nader rapport van de Staatssecretaris van Onderwijs en Wetenschappen, mede namens Onze Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, van 12 juli 1991, nr. 91059385/3639, centrale directie Wetgeving en Juridische Zaken;

Hebben goedgevonden en verstaan:

ARTIKEL I

Het Besluit l.b.o./l.a.v.o. (Stb. 1973, 167)¹ wordt gewijzigd als volgt:

A

Voor artikel 21 wordt ingevoegd:

§ 2. Lager beroepsonderwijs

B

In artikel 21 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. Aan het tweede lid wordt toegevoegd: (Stb. 1989, 327).
2. Toegevoegd wordt een vijfde lid, luidende:
5. In afwijking van het bepaalde in het eerste lid bedraagt het aantal

wekelijkse lessen voor de op het beroep gerichte vakken 12, voor de leerlingen die het eindexamen theoretische richting, bedoeld in artikel 29a van het Eindexamenbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o.-l.b.o. afleggen.

C

Na artikel 24 wordt een paragraaf ingevoegd luidende:

§ 3. Algemene voorbereiding op maatschappij en beroep.

Artikel 25

1. Het bevoegd gezag van een scholengemeenschap die ten minste twee van de soorten lager economisch en administratief onderwijs, lager middenstandsonderwijs, lager technisch onderwijs, lager huishoud- en nijverheidsonderwijs dan wel lager landbouwonderwijs omvat en waaraan ten minste één afdeling voor individueel lager beroepsonderwijs is verbonden, kan ten behoeve van de leerlingen van het individueel lager beroepsonderwijs, onderwijs in verband met algemene voorbereiding op maatschappij en beroep verzorgen.

2. In alle leerjaren van de in het eerste lid bedoelde scholengemeenschap te zamen volgen de leerlingen die onderwijs volgen in verband met algemene voorbereiding op maatschappij en beroep in de vakken, vermeld in de hierna volgende tabel, wekelijks ten minste het daarbij aangegeven aantal lessen:

Nederlandse taal	10
maatschappijleer	2
lichamelijke oefening	11

De op het beroep gerichte vakken algemene voorbereiding op maatschappij en beroep-basisvaardigheden, algemene voorbereiding op maatschappij en beroep-praktische vaardigheden en algemene voorbereiding op maatschappij en beroep-praktijk

24

3. Het bevoegd gezag kan geen onderwijs verzorgen in het vak maatschappelijke en beroepsvorming te zamen met de vakken algemene voorbereiding op maatschappij en beroep-basisvaardigheden, algemene voorbereiding op maatschappij en beroep-praktische vaardigheden en algemene voorbereiding op maatschappij en beroep-praktijk.

ARTIKEL II

Het Eindexamenbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o.-l.b.o. (Stb. 1989, 327)² wordt gewijzigd als volgt:

A

Na artikel 28 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 28a. Eindexamen algemene voorbereiding op maatschappij en beroep

1. In afwijking van het bepaalde in de artikelen 23 tot en met 28 kan in het individueel lager beroepsonderwijs een eindexamen in algemene voorbereiding op maatschappij en beroep worden afgelegd.

2. Het in het eerste lid bedoelde eindexamen omvat zes vakken, te weten:

- a. Nederlandse taal,
- b. algemene voorbereiding op maatschappij en beroep-basisvaardigheden,
- c. algemene voorbereiding op maatschappij en beroep-praktische vaardigheden,
- d. algemene voorbereiding op maatschappij en beroep-praktijk, en
- e. twee nog niet gekozen vakken, genoemd in de artikel 10, eerste lid, onderdeel d, met uitzondering van het vak Nederlandse taal en het vak maatschappelijke en beroepsvorming.

B

In de inhoudsopgave wordt na de aanduiding van artikel 28 ingevoegd: Artikel 28a. Eindexamen algemene voorbereiding op maatschappij en beroep.

ARTIKEL III

In afwijking van het bepaalde in artikel 25, eerste lid, van het Besluit l.b.o./l.a.v.o. (Stb. 1973, 167) kan een school voor lager beroepsonderwijs die krachtens een voor 1 augustus 1990 gegeven beschikking ingevolge artikel 25 en 29, zevende lid, van de Wet op het voortgezet onderwijs een project algemene voorbereiding op maatschappij en beroep uitvoert, onderwijs verzorgen en examens afnemen ten behoeve van algemene voorbereiding op maatschappij en beroep op de wijze als aangegeven in dit besluit.

ARTIKEL IV

Dit besluit treedt in werking met ingang van 1 augustus 1991, met dien verstande dat indien het Staatsblad waarin dit besluit wordt geplaatst, wordt uitgegeven na 31 juli 1991, het besluit in werking treedt met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin het wordt geplaatst en terugwerkt tot en met 1 augustus 1991.

Lasten en bevelen dat dit besluit met daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat daarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State en aan de Algemene Rekenkamer.

's-Gravenhage, 13 juli 1991

Beatrix

De Minister van Onderwijs en Wetenschappen a.i.,
J. E. Andriessen

De Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij a.i.,
J. E. Andriessen

Uitgegeven de *dertigste* juli 1991

De Minister van Justitie a.i.,
A. L. ter Beek

¹ Laatstelijk gewijzigd bij koninklijk besluit van 5 juli 1991, Stb. 378

² Laatstelijk gewijzigd bij koninklijk besluit van 25 februari 1991, Stb. 92

Het advies van de Raad van State is openbaar gemaakt door terinzagelegging bij het Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen.

Tevens zal het advies met de daarbij ter inzage gelegde stukken worden opgenomen in het bijvoegsel bij de Nederlandse Staatscourant van 13 augustus 1991, nr. 155

NOTA VAN TOELICHTING

Algemeen

Het individueel beroepsonderwijs kent een aantal keuzemogelijkheden, die niet altijd aansluiten bij de belangstelling en de mogelijkheden van bepaalde leerlingen. In 1985 is daarom een aantal projecten gestart met het onderwijs in verband met algemene voorbereiding op maatschappij en beroep, in de verwachting dat deze projecten beter zouden aansluiten bij de belangstelling en mogelijkheden van bepaalde leerlingen. Op grond van de positieve resultaten van deze projecten is onderwijs in verband met algemene voorbereiding op maatschappij en beroep (AVMB) als mogelijke leerweg aan de reeds bestaande leerwegen toegevoegd. Met AVMB wordt beoogd een bepaalde groep leerlingen in de bovenbouw van het individueel beroepsonderwijs breed inzetbaar op te leiden in dienstverlenende beroepen. Door deze opleiding kunnen hun kansen op de arbeidsmarkt worden vergroot.

AVMB wordt gezien als een leerweg binnen het individueel beroepsonderwijs die drie vakken omvat, welke met elkaar een eenheid vormen:

AVMB-basisvaardigheden,

AVMB-praktijk, en

AVMB-praktische vaardigheden.

Aangezien ook eindexamen AVMB kan worden afgelegd, is zowel het Besluit l.b.o./l.a.v.o. (Stb. 1973, 167) als het Eindexamenbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o.-l.b.o. (Stb. 1989, 327) gewijzigd.

Adviezen

De adviezen hebben geleid tot een aantal aanpassingen. Ten eerste tot de mogelijkheid om AVMB te verzorgen binnen één afdeling individueel beroepsonderwijs met de voorwaarde dat deze deel uitmaakt van een scholengemeenschap met ten minste twee l.b.o.-schoolsoorten. Een verdere uitbreiding tot categoriale scholen is uit onderwijskundig oogpunt ongewenst en uit spreidingsoverwegingen niet noodzakelijk.

Wat betreft de invoering in het schooljaar 1990/1991 is de vraag gesteld of dit niet te vroeg is voor de niet aan het project deelnemende scholen. Opgemerkt wordt dat tal van scholen zich in het schooljaar 1989/1990 hebben voorbereid om AVMB te kunnen geven. Ten behoeve van deze scholen is voor het schooljaar 1990/1991 een afwijking van het Besluit l.b.o./l.a.v.o. op basis van artikel 25 van de Wet op het voortgezet onderwijs (Stb. 1986, 552) tot stand gebracht. De nu geplande reguliere invoering sluit dan ook goeddeels aan op in gang gezette voorbereidingen. Naar aanleiding van opmerkingen ten aanzien van de bevoegdheidsregeling wordt het volgende opgemerkt.

De bevoegdheid voor het geven van onderwijs in AVMB wordt met ingang van 1 augustus 1991 geregeld met toepassing van artikel 114 van de Overgangswet W.V.O. Dit houdt in dat aan leraren onder bepaalde voorwaarden individuele bevoegdheidsverklaringen zullen worden afgegeven.

Deregulering

Het besluit is getoetst aan de Aanwijzingen inzake de toetsing van ontwerpen van wet en van algemene maatregel van bestuur. Het ontmoet uit dereguleringsoogpunt geen bezwaar.

Financiële aspecten

AVMB wordt gegeven binnen het individueel beroepsonderwijs. De

daarvoor geldende leraarlessenformules zijn ook voor AVMB van toepassing. Indien AVMB gegeven wordt aan een scholengemeenschap waaraan naast individueel technisch onderwijs tevens individueel huishoud- en nijverheidsonderwijs dan wel individueel landbouwon-derwijs is verbonden, vindt er middeling plaats van de voor de scholen geldende formules. Met betrekking tot de vergoeding van inventaris is een voorziening getroffen.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel I, onderdelen B en C

In AVMB-basisvaardigheden worden die vaardigheden geleerd die van belang zijn voor de beroepsuitoefening en voor het maatschappelijk functioneren. AVMB-praktische vaardigheden betreft de vaardigheid die noodzakelijk zijn voor de uitoefening van een beroep in de sectoren:

verzorging, commercie, administratie en techniek.

Tenslotte is er het vak AVMB-praktijk:

in het derde leerjaar bestaat dit uit het opdoen van praktische ervaring binnen de school, in het vierde leerjaar eveneens uit het opdoen van praktische ervaring binnen de school, het verrichten van opdrachten buiten de school dan wel het werken in een bedrijf of instelling. In het laatste geval is er sprake van een AVMB-stage.

Omdat bovengenoemde vakken elementen bevatten uit diverse beroepsgerichte vakken in de verzorgende, commerciële, administratieve en technische sfeer, kunnen zij in de plaats treden van de specifiek op een bepaald beroep gerichte vakken. Vanwege deze verschillende elementen komt het onderwijs in verband met AVMB het meest tot zijn recht indien het gegeven wordt aan een afdeling, afdelingen of school voor individueel beroepsonderwijs die deel uitmaakt van een scholengemeenschap waarvan ten minste twee l.b.o.-schoolsoorten deel uitmaken. Op deze wijze is ook een redelijke spreiding van AVMB mogelijk hetgeen versterkt zal worden door het beleid gericht op de vorming van scholengemeenschappen in het algemeen. Omdat het opdoen van praktische ervaring reeds een belangrijk onderdeel is van AVMB, is het vak maatschappelijke en beroepsvorming, waarin dit een hoofdelement is, als vak te zamen met de AVMB-vakken uitgesloten.

In verband hiermee is voor wat de berekening van het aantal leraarlessen betreft het volgende bepaald.

AVMB wordt gegeven binnen het individueel beroepsonderwijs. De voor de verschillende schoolsoorten geldende formatiebepalingen zijn derhalve ook van toepassing voor de leerlingen die AVMB volgen.

Indien leerlingen AVMB volgen aan een scholengemeenschap waarvan naast individueel technisch onderwijs, individueel huishoud- en nijverheidsonderwijs of individueel lager landbouwonderwijs dan wel beide deel uitmaken, wordt voor deze leerlingen het aantal leraarlessen berekend aan de hand van middeling van de voor de onderscheiden schoolsoorten geldende formules. In artikel 17, derde lid, is daarvoor bij de aanpassing met ingang van 1 augustus 1991 van het Besluit l.b.o./l.a.v.o. inzake de berekening van het aantal leraarlessen, een afzonderlijke c-factor opgenomen.

Artikel II, onderdeel A

Het eindexamen AVMB omvat de AVMB-vakken basisvaardigheden, praktische vaardigheden en praktijk. Daarnaast is Nederlandse taal een verplicht examenvak. Het vijfde en zesde vak kunnen worden gekozen uit de andere vakken die de scholengemeenschap kan bieden.

Artikel III

Aan de projectscholen die niet aan de voorwaarde van een scholengemeenschap met ten minste twee l.b.o.-schoolsoorten en één i-component voldoen wordt gelet op hun inbreng in de projectfase de mogelijkheid geboden AMVB te blijven verzorgen.

De Staatssecretaris van Onderwijs en Wetenschappen,
J. Wallage

De Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij,
P. Bukman